

**ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В
КОРЕКЦІЙНИХ ПЕДАГОГІВ У ПРОЦЕСІ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ В
ЗАКЛАДАХ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ**

Конопацька Олена Семенівна

методист центру методичного забезпечення комунального закладу
“Житомирський ОІППО” Житомирської обласної ради, Житомир, Україна

Ключовою умовою успішної економіки будь-якої держави є освіта, тому серед пріоритетів розвитку України визначено завдання її реформування, відображені в концепції “Нової української школи”, що актуалізувало проблему підготовки компетентних педагогічних кадрів. У зв'язку з цим зростає потреба у прогнозуванні та визначенні стратегічних пріоритетів створення неперервної інноваційної освіти у процесі підвищення кваліфікації педагогічних працівників, які працюють з дітьми з інтелектуальними порушеннями. Якісне вирішення проблеми перебуває у прямій залежності від рівня перепідготовки учителів та вихователів.

В умовах реабілітаційного простору особливо актуального значення набуває особистість корекційного педагога та оволодіння ним професійними знаннями і вміннями [2; 3; 4], зокрема володіння здоров'язбережувальною компетентністю, оскільки розвиток сучасної системи освіти визначається інноваційними перетвореннями, в основі яких лежить компетентнісний підхід як один із стратегічних напрямів розвитку системи освіти в Україні.

Питання здоров'язбереження висвітлювалися в дослідженнях О. Ващенко, П. Лесгафта, П. Підкасистого, С. Свириденка та ін. Ефективність фізичних вправ для виправлення порушень моторики й фізичного розвитку в учнів з інтелектуальними порушеннями довели О. Граборов, Н. Вайзман, А. Дмитрієв, М. Козленко, Б. Щеремет та ін. Фізичну культуру учнів з інтелектуальними порушеннями вчені розглядають як корекційно-компенсаторну і лікувально-оздоровчу форму впливу на рухову недостатність даної категорії школярів. Отже, необхідно звернути увагу на володіння педагогами здоров'язбережувальною компетентністю для успішної роботи з дітьми.

В. Федорець вказує на необхідність актуалізації та цілеспрямованої розробки процесів професіоналізації й інтелектуалізації здоров'язбережувальної компетентності всіх учасників освітнього процесу саме в умовах післядипломної освіти. У вказаних умовах педагог сам та разом із колегами у процесі професійно спрямованого спілкування може ціннісно й практично орієнтовано осмислити свою здоров'язбережувальну діяльність у контексті проблематики педагогічних і технологічних ризиків для життя й здоров'я учнів [5].

Як свідчать наші спостереження, не в усіх закладах загальної спеціальної освіти звертається серйозна увага на запровадження сучасних здоров'язбережувальних технологій. У окремих закладах учні тривалий час перебувають за партами, а вільний час проводять біля комп'ютера або телевізора, що призводить до гіподинамії, порушення постави, погіршення зору. Також не створений освітній простір з проблем збереження й зміцнення фізичного,

духовного та соціального здоров'я школярів, що пояснюється відсутністю в учнів мотивації до ведення здорового способу життя, до навчання. На уроках та в позаурочний час учні часто не можуть на належному рівні оволодіти навчальним матеріалом. За даними Н. Кравець серед 204 респондентів у 58% інтелектуальні порушення супроводжуються соматичними порушеннями. У 42% обстежених, крім інтелектуальних порушень, наявні нервово-психічні порушення. [6, с. 131]. Тому актуальною проблемою для системи післядипломної педагогічної освіти є підготовка компетентного корекційного педагога, який володіє сукупністю професійних здоров'язбережувальних знань та умінь, здатний проектувати свою діяльність і керувати педагогічним процесом з метою корекції наявних у школярів порушень. Звідси дослідження науково-організаційних засад методичної діяльності вимагає створення якісно нової моделі курсової підготовки корекційних педагогів у курсовий та міжкурсний періоди.

Курси підвищення кваліфікації педагогічних працівників у Житомирському ОІППО – основна форма навчання, яка забезпечує взаємодію усіх складових системи безперервної педагогічної освіти, розкриває слухачам шляхи використання теоретичних знань у практичній діяльності з метою удосконалення їх професіоналізму.

Значна увага приділяється навчанню педагогів в міжкурсний період, який за часом значно триваліший, ніж курси підвищення кваліфікації. У міжкурсний період слухачі опрацьовують теми із самоосвіти, беруть участь у методичних об'єднаннях, спецсеминарах, конкурсах тощо. З цією метою використовуються традиційні та інноваційні форми і методи науково-методичної роботи на курсах підвищення кваліфікації. Міжкурсний період включає ряд різноманітних форм роботи: коворкінги, стартапи, тренінги, круглі столи, педагогічні виставки, проекти, роботи творчих груп, квести та ін. До проведення занять залучаються викладачі з вищих навчальних закладів: факультету спеціальної та інклюзивної освіти Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова, Житомирського державного університету імені І. Франка та наукових установ: Інституту спеціальної педагогіки НАПНУ, Інституту модернізації і змісту освіти МОН України. У цілісній взаємодії такої системи відбувається професійне самовдосконалення і професійний розвиток корекційних педагогів.

Незважаючи на позитивні дані, формування здоров'язбережувальних компетентностей у корекційних педагогів в процесі отримання післядипломної педагогічної освіти є актуальною проблемою і потребує дослідження та вирішення. Зокрема для розвитку здоров'язбережувальної компетентності корекційних педагогів які працюють з дітьми з інтелектуальними порушеннями, необхідно розробити відповідні навчальні плани, програми, тренінги з метою оптимізації професійної компетентності педагогів як у курсовий, так і у міжкурсний періоди.

Література

1. Ващенко О., Свириденко С. Як створити школу сприяння здоров'ю. К.: Шкільний світ, 2008. – 112 с.

2. Кравець Н. Оптимізація соціальної інтеграції учнів допоміжної школи на основі корекції сигніфікативної функції мовлення / Н. Кравець // Дефектологія : наук.-метод. журн. - 2000. - № 3. - С. 18-22.

3. Петько Л.В. Державний стандарт початкової освіти у ракурсі формування соціальної активності дитини / Л.В.Петько // Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. Серія : Педагогіка : зб. наук. праць. – Бердянськ : БДПУ, 2018. – Вип. 1. – С. 92–97.

4. Петько Л В. Реалізація концепції підготовки магістрів в Україні для роботи в інклюзивному освітньому просторі / Л.В.Петько // Актуальні проблеми навчання та виховання людей в інтегрованому освітньому середовищі: Тр. XI Міжнар. наук.-практ. конф., листопад 2011 р. – Ч. I. – К. : ВМУРЛ «Україна». – 2011. – С. 92–94.

5. Федорець В.М. Розвиток здоров'язбережувальної компетентності вчителя фізичної культури: патопедагогічний аспект / В.М. Федорець // Вісник післядипломної освіти. Серія "Педагогічні науки", 2018. Вип.. 6 (35). – С. 176-216.

6. Kravets N.P. Readiness of Mentally Retarded Pupils-Teenagers to the Reader's Activity Mastering // Intellectual Arhive, 2015. – Volume 4. Num. 4 (July). Series "Education & Pedagogy". – Toronto: Shiny Word Corp. – P. 123 – 136. URI <http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/8413>.